

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Dyrekcja i Administracja Wydawnictwa: Ul. Królewska Nr. 5. Telefon: Centrala P. A. T. — 552-80. Redakcja i ekspedycja: Ul. Miodowa Nr. 22. Telef. redakcji 11-44-05. Telef. ekspedycji 11-75-28. Kasa czynna od godz. 8 i pół do 1 po pld., w soboty do godz. 12 w pld. Konto czekowe w P. K. O.—730.

Oddziały „Monitora Polskiego”:

BIALYSTOK, ul. Marsz. Piłsudskiego 6, tel. 15-86; BIELSKO Cies., ul. Trzeciego Maja Nr. 8, tel. 27-32; BYDGOSZCZ, Grunwaldzka 7, tel. 15-74; GDAŃSK, Neugarten 27, tel. 240-79; GDYNIA, ul. Portowa, tel. 17-20; GRUDZIĄDZ, ul. Groblowa 19, tel. 740; KATOWICE, 3 Maja 23, tel. 565 i 1091; KRAKÓW, Mikołajska 32, tel. 10499 i 10500; LUBLIN, ul. Kościuszki Nr. 3, tel. 16-57; LWÓW, Rutowskiego 8, tel. 20 i 45; ŁÓDŹ, Piotrkowska 125, tel. 101-11 i 115-24; ŁUCK, Piłsudskiego 11, tel. 222; POZNAŃ, Al. Marcinkowskiego 23, tel. 28-57 i 28-58; SOSNOWIEC, ul. Dębińska Nr. 11, tel. 11-99; TORUŃ, Łazienna 28, tel. 263; WILNO, ul. Wileńska 14, tel. 674 i 1785.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 214. Obwieszczenie Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia Władz Naczelnych.

—oOo—

214.

OBWIESZCZENIE

Ministra Komunikacji

z dnia 1 sierpnia 1932 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji.

Na podstawie § 2 uchwały Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. w sprawie zmiany statutu organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji (M. P. Nr. 161, poz. 197) ogłaszam w załączeniu jednolity tekst Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Komunikacji, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. („Mon. Pol.” Nr. 161, poz. 408) i zmienionego uchwałą Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. („Mon. Pol.” Nr. 161, poz. 197).

Minister Komunikacji:
(—) Kühn.

Załącznik do obwieszczenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1932 r. (poz. 214).

STATUT ORGANIZACYJNY MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

§ 1.

Ministerstwo Komunikacji dzieli się na Gabinet Ministra, na departamenty: Ogólny, Finansowy, Handlowo - Taryfowy, Ruchu Kolejowego, Utrzymania i Budowy Kolei, Mechaniczny i Zasobów Kolejowych, Dróg Kołowych, Lotnictwa Cywilnego, oraz na biura: Personalne, Wojskowe, Dróg Wodnych, Sanitarne - Kolejowe, Pomiarowe.

§ 1 a.

GABINET MINISTRA.

Gabinet Ministra załatwia sprawy reprezentacyjne i prasowe, prowadzi rejestrację posiedzeń ciał ustawodawczych, Rady Ministrów, oraz interpelacji poselskich i senatorskich, sprawy pozataryfowych ulg przejazdowych i przewozowych, zarządza gmachami Ministerstwa i prowadzi intendurę, zarządza biblioteką, wydaje Dziennik Urzędowy, czuwa nad wykonywaniem przepisów kancelaryjnych, załatwia sprawy praktyk wakacyjnych, sprawy humanitarne i kulturalne i wszelkie inne sprawy, zlecone mu przez Ministra oraz ogólne, nieobjęte zakresem działania innych departamentów i biur.

Do składu Gabinetu Ministra wchodzi: sekretarze osobiści Ministra i Podsekretarzów Stanu, sekretarjaty organów kolegjalnych przy Ministrze oraz Kancelarja Ministerstwa.

§ 2.

DEPARTAMENT OGÓLNY.

Departament Ogólny składa się z pięciu wydziałów: Organizacyjnego, Prawnego, Traktato-

wego, Polityki Komunikacyjnej i Koncesyj, Turystyki Ogólnej.

Wydział Organizacyjny (1) zajmuje się organizacją Ministerstwa, podległych mu urzędów i przedsiębiorstw, oraz uzgadnia ze stanowiska prawnego, organizacyjnego i techniki legislacyjnej, lub opracowuje na polecenie Ministra projekty ustaw, rozporządzeń i innych przepisów o charakterze normatywnym, oraz załatwia sprawy ogólne, nieobjęte zakresem działania innych wydziałów departamentu.

Wydział Prawny (2) zajmuje się stroną prawną umów i innych aktów prywatno-prawnych, udziela opinii z zakresu prawa sądowego i administracyjnego, załatwia sprawy związane z odpowiedzialnością Skarbu Państwa (P. K. P.), sprawy orzecznictwa z zakresu prawa wodnego (żegluga i spław) i drogowego, wreszcie sprawy wywłaszczenia (nabywania) i zbywania gruntów.

Wydział Traktatowy (3) załatwia sprawy z dziedziny komunikacji i tranzytu, wynikające z traktatów pokojowych, ze stosunku do W. M. Gdańska, do Rady Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku, do Ligi Narodów, oraz wynikające z Konwencji Górnośląskiej, opracowuje, w zakresie kompetencji Ministerstwa, pod względem prawnym i redakcyjnym, projekty umów międzynarodowych, wreszcie współdziała w nadzorze nad ich wykonywaniem.

Wydział Polityki Komunikacyjnej i Koncesyj (4) prowadzi ogólną politykę komunikacyjną, rozpatruje sprawy budowy nowych linii komunikacyjnych, załatwia sprawy przedsiębiorstw zarobkowych na dworcach, sprawy koncesyj kolejowych, oraz współdziała w wydawaniu innych koncesyj komunikacyjnych, wreszcie wykonuje nadzór nad kolejami prywatnymi ze stanowiska ogólnego.

Wydział Turystyki Ogólnej (5) zajmuje się, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, sprawami propagowania turystyki polskiej w kraju i zagranicą, a w szczególności popiera rozwój organizacji i urządzeń turystycznych oraz przemysłu turystycznego, prowadzi propagandę

10)

ORZECZENIA

Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

—oOo—

ZASADY PRAWNE. *)

—ooo—

PRAWO FORMALNE.

Postępowanie przed władzami administracyjnymi.

39) Według zasad postępowania admin., jakie obowiązywały przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust., uchylenie z urzędu przez władzę nadzorczą prawomocnego orzeczenia Zakładu Ubezpieczenia od wypadków, normującego obowiązek i warunki ubezpieczenia, dopuszczalne było jedynie w wypadkach, gdy tego wymagał interes publiczny, oraz w wypadkach bezwzględnej nieważności danego orzeczenia; nie dopuszczalne było natomiast takie wkroczenie władzy nadzorczej z tego jedynie powodu, że według jej zapatrywania mylnie zastosowano lub interpretowano przepisy prawa obowiązującego. (Wyrok z 25.X. 1929 r. L. Rej. 2628/27).

40) Art. 1 ustawy z 1 sierpnia 1923 poz. 712 Dz. Ust., nie zaliczając w drugim ustępie komisji reklamacyjnej gminnej do władz administracyj-

nych, o których mowa w ustępie pierwszym, zniósł postanowienia § 16 gal. ord. wyb. gm. z 12 sierpnia 1866 (Dz. Ust. kr. Nr. 9), o ile tym paragrafem przekazano starostwom ostateczne rozstrzygnięcie odwołań, wniesionych przeciw uchwałom komisji reklamacyjnej. (Wyrok z 18.XI. 1929 r. L. Rej. 3267/27).

41) Orzeczenia wojewody, wydane na zasadzie § 31 gal. ord. wyb. gm. z r. 1866 (Dz. Ust. kr. Nr. 9) nie są — z uwagi na postanowienie art. 1 ustawy z 1 sierpnia 1923 poz. 712 Dz. Ust. — ostateczne. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 25.X. 1929 r. L. Rej. 2807/27).

42) Termin, przewidziany art. 32 ust. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu o postępowaniu celnym z 13 grudnia 1920 poz. 64/1921 Dz. Ust., nie ma zastosowania do zażaleń, wnoszonych przez strony przeciwko postępowaniu władz celnych lub niewłaściwemu zastosowaniu taryfy celnej. (Wyrok z 29.XI. 1929 r. L. Rej. 4017/27).

43) Postanowienia ust. 2 i 3 art. 85 ustawy o państ. pod. majątkowym z 11 sierpnia 1923 poz. 746 Dz. Ust. obowiązują także wtedy, gdy władza skarbowa doręcza podatnikowi nakaz płatniczy przez pocztę. (Wyrok z 4.XI. 1929 r. L. Rej. 4450/27).

44) W pierwszym stadium postępowania scaleniewego mogą być podnoszone zarzuty tylko co do nieuzasadnionego włączenia do obszaru scalenia gruntów, nie odpowiadających warunkom art. 1 ustawy scaleniewej poz. 244/26 Dz. Ust., zarzuty zaś co do wyłączeń z innych powodów mogą być podnoszone dopiero przy ustalaniu ścisłych granic obszaru scalenia, t. j. w drugim stadium postępowania. (Wyrok z 20.XI. 1929 r. L. Rej. 81/28).

45) Ogłoszenie uchwały Komitetu Likwidacyjnego w Monitorze Polskim jest zbędne w wypadkach, w których uchwała została doręczo-

na samemu właścicielowi lub jego pełnomocnikowi. (Wyrok z 30.XII. 1929 r. L. Rej. 2607/28).

46) W sprawach, dotyczących wymiaru państwowego podatku przemysłowego, nie jest wykluczone wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania administracyjnego na wniosek płatnika w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, dla sprawy istotnych, których strona nie mogła podnieść w toku postępowania administracyjnego. (Uchwała Kompletu Wzmocnionego z 12.XI. 1929 r. L. Rej. 1448/27).

47) W wypadkach, w których obowiązek opłaty nie opiera się na dokumencie, a ustalenia faktyczne, z których władza skarbowa obowiązek ten wywodzi, zbierane są w drodze przesłuchania świadków, istotnym warunkiem prawidłowości postępowania jest przesłuchanie zobowiązanego oraz przedstawienie mu wyników przeprowadzonych w jego sprawie dochodzeń przy równoczesnym daniu możliwości wypowiedzenia się co do tych wyników. (Wyrok z 25.X. 1929 r. L. Rej. 2280/27).

48) Uznanie ksiąg handlowych za nieprawidłowe w trybie art. 76 ustęp 3 i 4 ustawy o państwowym pod. przem. z 15 lipca 1925 poz. 550 Dz. Ust. nie przesądza na niekorzyść płatnika kwestji zastosowania art. 3 p. 15 (eksport). (Wyrok z 15. II. 1930 r. L. Rej. 51/28).

49) W wypadkach, w których pierwsza instancja odmówiła zatwierdzenia projektu likwidacji serwitutów, druga natomiast instancja, uchylając orzeczenie pierwszej instancji, projekt zatwierdziła, winna ona rozprawić się z wszystkimi zarzutami, podnoszonymi przeciw projektowi, bez względu na to, czy poszczególne zarzuty były przez stronę powtórzone na rozprawie przed drugą instancją. (Wyrok z 6.II. 1930 r. L. Rej. 1912/28).

*) Powołane w nawiasie przy zasadach prawnych wyroki z motywami zamieszczone są w roczniku 1929 „Zbioru wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego”.

Roczniki „Zbioru wyroków” nabywać można w Administracji „Monitora Polskiego”, Warszawa, ul. Królewska 5.

zwiedzania Polski przez turystów krajowych i zagranicznych, organizuje i prowadzi propagandę w kraju i zagranicą polskich środków komunikacyjnych, popiera i uzgadnia działalność władz państwowych, samorządowych i instytucji prywatnych, oraz przedsiębiorstw zainteresowanych w sprawach turystyki w Polsce.

§ 3.

DEPARTAMENT FINANSOWY.

Departament Finansowy składa się z czterech wydziałów: Budżetowego, Dochodów Kolejowych, Rozchodów Kolejowych i Księgowości Kolejowej. Ponadto w skład departamentu wchodzi Kasa Główna Polskich Kolei Państwowych.

Wydział Budżetowy (1) obejmuje sprawy ogólne, wydaje przepisy i instrukcje budżetowe, opracowuje budżety przedsiębiorstw podległych Ministerstwu, czuwa nad równowagą budżetową i rozdziałem kredytów, sporządza sprawozdania roczne o wykonaniu budżetu, wreszcie wykonuje nadzór nad finansową działalnością kolei prywatnych i tramwajów.

W skład wydziału wchodzi Oddział Rachunkowy, który załatwia sprawy budżetowe, rachunkowe i kasowe działów administracji Ministerstwa i urzędów podległych, oraz prowadzi rachunkowość Państwowego Funduszu Drogowego.

Wydział dochodów kolejowych (2) załatwia sprawy kontroli dochodów i rozrachunków z opłat przewozowych oraz sprawy reklamacyjne z przewoźnego, sporządza preliminarz dochodów z przewozów, współdziała w sprawach wydawania zasadniczych przepisów o ulgach pozataryfowych, wykonywa nadzór nad rewizją kas stacyjnych i manipulacyjnych, oraz współdziała przy opracowywaniu taryf kolejowych ze stanowiska finansowego.

Wydział rozchodów kolejowych (3) załatwia sprawy ustalania ogólnych zasad rachunkowych i kasowych, wykonywa kontrolę i nadzór nad rachunkowością i kasowością, bada sprawozdania rachunkowe pod względem racjonalnej gospodarki finansowej, sporządza plany finansowe, prowadzi kontrolę funduszy specjalnych, bada obroty kapitału zasobów oraz prowadzi ewidencję zapasu materiałów, prowadzi rewizję i likwidację zleceń kasowych z kredytów P. K. P.

Wydział księgowości kolejowej (4) prowadzi centralną księgowość Polskich Kolei Państwowych, sporządza cyfrowe sprawozdania buchalterskie, periodyczne i roczne oraz bilanse Polskich Kolei Państwowych, prowadzi ewidencję i kontrolę wartości majątku kolejowego, oraz zobowiązań długoterminowych, czuwa nad księgowością oraz przeprowadza rewizje periodyczne Kasy Głównej Polskich Kolei Państwowych.

Kasa Główna Polskich Kolei Państwowych przyjmuje i dokonywa wypłat na rachunek Polskich Kolei Państwowych, podnosi pieniądze z banków i Pocztovej Kasy Oszczędności, przechowuje papiery wartościowe i duplikaty kluczy kas dyrekcyjnych oraz prowadzi księgi kasowe.

Departamentowi Finansowemu podlegają: Centralne Biuro Statystyki Przewozów P. K. P. i Centralne Biuro Rozrachunków P. K. P.

§ 4.

DEPARTAMENT HANDLOWO-TARYFOWY.

Departament Handlowo - Taryfowy składa się z czterech wydziałów: Ogólnego i Taryf Osobowych, Taryf Towarowych Wewnętrznych, Taryf Towarowych Zagranicznych i Przewozowego.

Wydział Ogólny i Taryf Osobowych (1) obejmuje sprawy ogólne i budżetowe służby handlowo-taryfowej, tudzież fachowego szkolenia jej personelu, sprawy taryf dla przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych w komunikacji wewnętrznej i zagranicznej, kolejowej, drogowej, wodnej, lotniczej oraz kombinowanej, tudzież zasadniczych przepisów o ulgach pozataryfowych, z wyjątkiem ulg dla personelu kolejowego.

Wydział Taryf Towarowych Wewnętrznych (2) obejmuje sprawy polityki taryfowej, badań ekonomicznych stanu kraju ze stanowiska przewoźnego, sprawy badania kosztów własnych przewozu, załatwia sprawy taryf towarowych komunikacji wewnętrznej kolejowej, drogowej, wodnej, lotniczej oraz kombinowanej, wreszcie opracowuje zasadnicze przepisy o ulgach pozataryfowych.

Wydział Taryf Towarowych Zagranicznych (3) obejmuje sprawy taryf towarowych w komunikacji z zagranicą kolejowej, drogowej, wodnej, lotniczej oraz kombinowanej, oraz umów taryfowych z kolejami i innymi przedsiębiorstwami przewoźnymi zagranicznymi, wreszcie sprawy regulowania stosunków konkurencyjnych w komunikacji międzynarodowej.

Wydział Przewozowy (4) obejmuje sprawy zasadniczych przepisów (regulaminów) o przewozie osób, bagażu i towarów w komunikacji wewnętrznej i międzynarodowej, sprawy organizacji służby ekspedycyjnej, magazynowej, przewozowej, kolejowo - celnej i przedsiębiorstw pomocniczych,

wreszcie załatwia sprawy reklamacyj o zaginięcie, braki, uszkodzenia i przekroczenia terminu dostawy przesyłek.

§ 5.

DEPARTAMENT RUCHU KOLEJOWEGO.

Departament Ruchu Kolejowego składa się z czterech wydziałów: Ogólno-Ruchowego, Pasażerskiego, Towarowego, oraz Kolei Wąskotorowych i Tramwajów.

Wydział Ogólno - Ruchowy (1) załatwia sprawy służby ruchu i fachowego szkolenia jej personelu, sprawy budżetowe służby ruchu, sprawy przepisów i instrukcji ogólno-ruchowych, sprawy zdolności przelotowej i przewozowej, sprawy rozwoju sieci kolejowej, prowadzi kontrolę i statystykę wypadków i zażeń, wreszcie wykonuje nadzór nad eksploatacją kolei prywatnych normalnotorowych.

Wydział Pasażerski (2) załatwia sprawy ruchu osobowego komunikacji wewnętrznej i międzynarodowej oraz gospodarki taborem osobowym i prowadzi kontrolę i statystykę ruchu osobowego, załatwia sprawy rozkładów jazdy pociągami pasażerskimi i towarowymi, wreszcie wydaje urzędy rozkład jazdy.

Wydział Towarowy (3) obejmuje ustalanie planów przewozów, organizację ruchu towarowego i kontrolę jego wykonania, sprawy gospodarki parowozami oraz taborom towarowym, przyborami ładunkowymi i urządzeniami wagonowymi, prowadzi statystykę pracy taboru, załatwia sprawy wyzyskania pociągów towarowych i czuwa nad wyzyskaniem wagonów, obejmuje ustalanie warunków technicznych eksploatacji bocznic prywatnych, współdziała w opracowywaniu przepisów przewozowych, wydaje przepisy wykonawcze techniczne w zakresie przewozów pocztowych i wojskowych, ruchu towarowego oraz wyzyskania i naładunku wagonów.

Wydział Kolei Wąskotorowych i Tramwajów (4) sprawuje nadzór nad eksploatacją kolei wąskotorowych i tramwajów.

Departamentowi Ruchu Kolejowego podlega Centralne Biuro Obrachunków Wagonowych.

§ 6.

DEPARTAMENT UTRZYMANIA I BUDOWY KOLEI.

Departament Utrzymania i Budowy Kolei składa się z pięciu wydziałów: Nawierzchni, Budynków, Mostów, Zabezpieczenia Ruchu Pociągów, Inwestycyjnego.

Wydział Nawierzchni (1) załatwia sprawy służby utrzymania i fachowego szkolenia jej personelu, sprawy budżetu ze stanowiska utrzymania i budowy kolei, załatwia sprawy utrzymania i wymiany nawierzchni, sprawy ustalania typów nawierzchni, opracowuje przepisy i instrukcje w zakresie utrzymania nawierzchni, obejmuje wreszcie sprawy zapotrzebowania materiałów nawierzchni, gospodarke temi materiałami i kontrolę nad magazynowaniem podkładów.

Wydział Budynków (2) załatwia sprawy utrzymania, budowy, przebudowy i odbudowy budowli nadtorowych, ustala typy tych budowli, tudzież programy budowy domów administracyjnych oraz mieszkalnych dla personelu kolejowego, opracowuje przepisy i normy techniczno-budowlane dla budowli nadtorowych, wreszcie załatwia sprawy budowy i utrzymania budynków dla lotnictwa cywilnego.

Wydział Mostów (3) obejmuje sprawy utrzymania, budowy, przebudowy i odbudowy podtorza, mostów, przepustów i tuneli, ustala typy tych budowli oraz opracowuje ogólne przepisy i normy techniczno-budowlane dla tych budowli, wreszcie ustala konstrukcje mostów na drogach kołowych.

Wydział Zabezpieczenia Ruchu Pociągów (4) załatwia sprawy utrzymania i budowy urządzeń w zakresie teletechniki (telegraf, telefon, radiotechnika), sygnalizacji, blokady, centralizacji zwrotnic i sygnałów, oraz zabezpieczenia przejazdów, sprawy ustalenia typów tych urządzeń, opracowuje ogólne przepisy i normy techniczne w zakresie tych urządzeń oraz wykonywa nadzór nad zabezpieczeniem ruchu pociągów na kolejach prywatnych.

Wydział Inwestycyjny (5) ustala plany rozwoju sieci kolejowej i dostosowania jej do potrzeb eksploatacji, opracowuje ogólne programy inwestycji kolejowych, załatwia sprawy techniczne i gospodarcze budowy nowych oraz przebudowy istniejących linii i węzłów kolejowych, załatwia sprawy budowy i rozwoju stacji, bocznic, dróg dojazdowych i przejazdów w poziomie szyn, wreszcie prowadzi księgi inwentaryzacji budowli kolejowych.

Departamentowi Utrzymania i Budowy Kolei podlega Biuro Projektów i Studjów oraz wydzielone Zarządy Budowy.

§ 7.

DEPARTAMENT MECHANICZNY I ZASOBÓW KOLEJOWYCH.

Departament Mechaniczny i Zasobów Kolejowych składa się z czterech wydziałów: Mechaniczno-Trakcyjnego, Warsztatowego, Budowy i Zakupu Taboru oraz Zasobów i Zakupów.

Wydział Mechaniczno - Trakcyjny (1) obejmuje sprawy służby mechaniczno - trakcyjnej i fachowego szkolenia jej personelu, sprawy budżetowe tej służby, sprawy utrzymania i rozwoju urządzeń mechanicznych i trakcyjnych, ustalanie zasad utrzymania w porządku i użytkowania taboru, jego inwentaryzację, doświadczalne badanie taboru, organizację służby trakcyjnej, gospodarki parowozowej i ciepłej na kolejach, wreszcie nadzór nad kotłami parowymi.

Wydział Warsztatowy (2) obejmuje sprawy służby warsztatowej i fachowego szkolenia jej personelu, sprawy budżetowe tej służby, sprawy naprawy taboru, budowy i rozbudowy warsztatów i urządzeń warsztatowych oraz sprawy służby i urządzeń w zakresie silnych prądów.

Wydział Budowy i Zakupu Taboru (3) obejmuje ustalanie typów taboru, sprawy jego budowy i zakupu, normalizację części składowych taboru, prowadzenie odnośnych prób, nadzór nad przyjmowaniem technicznym taboru i materiałów, od których zależy bezpieczeństwo ruchu, wreszcie odbiór taboru.

Wydział Zasobów i Zakupów (4) obejmuje sprawy służby zasobowej i fachowego szkolenia jej personelu, sprawy budżetowe tej służby, sprawy mianownictwa i normalizacji materiałów i inwentarza, ustala plan i przydział zakupów oraz zasady gospodarki materiałowej i organizacji służby zasobowej, wreszcie obejmuje sprawy umów na dostawę masowych materiałów oraz zakupów zagranicznych.

§ 7a.

DEPARTAMENT DRÓG KOŁOWYCH.

Departament Dróg Kołowych składa się z dwóch wydziałów: Ruchu Drogowego, Budowy i Utrzymania Dróg Kołowych.

Wydział Ruchu Drogowego (1) załatwia sprawy gospodarki drogowej, administruje Państwowym Funduszem Drogowym, załatwia sprawy ruchu kołowego, sprawy przedsiębiorstw przewozowych oraz sprawy środków lokomocji urzędów państwowych.

Wydział Budowy i Utrzymania Dróg Kołowych (2) załatwia sprawy budowy i utrzymania dróg i mostów państwowych i samorządowych.

§ 7b.

DEPARTAMENT LOTNICTWA CYWILNEGO.

Departament Lotnictwa Cywilnego załatwia sprawy ustawodawstwa lotniczego oraz związków lotniczych międzynarodowych i krajowych, sprawy służb lotniczych, członków załóg statków powietrznych, lotnictwa sanitarnego, sfałosilnikowego i szybowcowego, sprawy organizacji i eksploatacji komunikacji lotniczej przez przedsiębiorstwa krajowe i zagraniczne, sprawy przemysłu lotniczego, nadzoru technicznego nad sprzętem lotniczym, rejestru państwowego statków powietrznych, sprawy służby meteorologicznej i łączności, budowy i utrzymania lotnisk, portów i dróg lotniczych.

§ 8.

BIURO PERSONALNE.

Biuro Personalne składa się z trzech wydziałów: Osobowego, Uposażenia i Zaopatrzenia.

Wydział Osobowy (1) załatwia wszelkie sprawy osobowe funkcjonariuszów Ministerstwa oraz pracowników mianowanych przez Ministra i wszystkich innych w razie odwołań lub zażeń, obejmuje sprawy zasad szkolenia pracowników, sprawy statystyki i rejestracji personelu, obejmuje sprawy dyscyplinarne, wykonywa nadzór nad gospodarką osobową w podległych Ministerstwu urzędach.

Wydział Uposażenia (2) opracowuje zasady i szczegółowe przepisy o uposażeniu, należnościach ubocznych i dodatkach dla pracowników kolejowych, o czasie pracy na kolejach, przepisy mundurowe i o deputatach węglowych, o korzystaniu pracowników kolejowych z przejazdów i przewozów bezpłatnych i ulgowych, zestawia budżet personalny administracji i Polskich Kolei Państwowych, załatwia sprawy normowania etatów i systemizacji stanowisk w administracji i w Polskich Kolejach Państwowych, obejmuje wreszcie sprawy, związane z istnieniem i interwencjami związków zawodowych.

Wydział Zaopatrzenia (3) opracowuje przepisy emerytalne, o odszkodowaniu z powodu wypadków w służbie i darach z łaski, załatwia względnie

czuwa nad załatwianiem szczegółowych spraw emerytalnych, obejmuje sprawy zapomóg dla emerytów, wdów i sierot po pracownikach (emerytach), czuwa nad rejestracją i prowadzi statystykę emerytalną.

§ 9.

BIURO WOJSKOWE.

Biuro Wojskowe ześrodkowuje pod względem personalnym, technicznym i materiałowym wszelkie zagadnienia, dotyczące przygotowania kolejnictwa, dróg kołowych, koncesjonowanego ruchu samochodowego, dróg wodnych do celów obrony Państwa.

§ 9a.

BIURO DRÓG WODNYCH.

Biuro Dróg Wodnych prowadzi studia ogólne w dziedzinie wodno-komunikacyjnej, załatwia sprawy, związane z budową sztucznych i naturalnych dróg wodnych i zbiorników, z zabudowaniem potoków górskich, obwałowaniem rzek żeglownych, z żegluga i spławem oraz ze stanem taboru rzeczno-go, jakoteż sprawy Biura Projektu Melioracji Polesia.

§ 10.

BIURO SANITARNO - KOLEJOWE.

Biuro Sanitarne - Kolejowe załatwia sprawy związane z organizacją i kierownictwem służby sanitarnej, ze stanem sanitarnym terenu, budynków, taboru kolejowego, organizuje i kontroluje urządzenia ratowniczo-lekarskie, czuwa nad sprawnością fizyczną i psychiczną personelu, wreszcie załatwia sprawy związane z opieką nad zdrowiem i leczeniem personelu.

§ 11.

BIURO POMIAROWE.

Biuro Pomiarowe zajmuje się sprawami pomiarowymi, należącymi do zakresu działania Ministerstwa Komunikacji.

§ 12.

Ministrowi Komunikacji podlega Główna Inspekcja Komunikacji, działająca na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o Głównej Inspekcji Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 569).

Sprawy meteorologiczne i hydrograficzne załatwiane będą w Instytucie, podległym bezpośrednio Ministrowi Komunikacji.

Przy Ministrze Komunikacji istnieje Państwowa Rada Kolejowa, działająca na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 1921 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 46, poz. 443).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

—oOo—

**Z Ministerstwa
Spraw Wewnętrznych**

W dniu 6 b. m. powrócił z urlopu i objął urządowanie P. Minister Spraw Wewnętrznych Br. Pieracki.

—oOo—

Z Ministerstwa Komunikacji

P. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Komunikacji, inż. Czapski, dokonał w dniu 6-ym b. m. inspekcji robót na warszawskim węzle kolejowym. P. Wiceministrowi Czapskiemu towarzyszyli podczas inspekcji dyr. departamentu budowy w Ministerstwie Komunikacji inż. Andrzejewski i kierownik przebudowy węzła, inż. Turowicz.

—oOo—

**Z Ministerstwa
Poczt i Telegrafów.**

Z dniem 1 sierpnia 1932 r. Ministerstwo Poczt i Telegrafów wprowadziło przy Urzędzie Pocztowym

wym „Warszawa 1” (Plac Napoleona 8) sprzedaż polskich znaczków pocztowych, wycofanych z obiegu, dla celów filatelistycznych.

Sprzedaż powyższa odbywa się w specjalnym okienku codziennie, prócz dni świątecznych, od godz. 8 do godz. 20.

Znaczki są sprzedawane w serjach i kolekcjach i pochodzą z zapasów nagromadzonych od 1919 roku przy Muzeum Poczty i Telekomunikacji w Warszawie.

Do sprzedaży wyznaczono różne niestemplowane znaczki pocztowe, opłaty, dopłaty, urzędowe i t. p., wydane przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów i b. Generalną Dyрекcję Poczt i Telegrafów, oraz znaczki pocztowe Litwy Środkowej.

Dochód, jaki będzie osiągnięty z tej sprzedaży, jest przeznaczony na cel akcji ratunkowej dla bezrobotnych.

Szczegółowe dane co do serji, kolekcji, ich cen sprzedażnych, sposobów zamawiania i wysyłania interesantom krajowym i zagranicznym zawiera specjalny komunikat, wywieszony we wszystkich urzędach pocztowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Okienko filatelistyczne przy Urzędzie „Warszawa 1”, niezależnie od znaczków, wycofanych z obiegu, będzie również sprzedawało wszystkie polskie znaczki pocztowe obiegowe opłaty, dopłaty i z nadrukiem „Port Gdańsk”, po cenach nominalnych.

P. MARSZAŁEK PIŁSUDSKI NA UROCZYSTOŚCI ŚWIĘTA PUŁKOWEGO I P. P. LEGJONÓW.

W dniach 5 i 6 b. m. pierwszy pułk piechoty legionowej obchodził w Wilnie uroczystości święto pułkowe, które zaszczylił swą obecnością Pan Marszałek Józef Piłsudski, przyjmując osobiście defiladę pułku.

Uroczystości pułkowe rozpoczęły się w piątek. W dniu tym odbyła się z okazji 18-tej rocznicy wymarszu Kadrowej akademja w sali Rady Miejskiej, zorganizowana przez Związek Legionistów. Po akademji uczestnicy jej udali się pochodem ze sztandarami do koszar Pierwszej Brygady Legionów na uroczysty apel poległych 1 p. p. leg. Na olbrzymim placu koszar ustawiono prowizoryczny obelisk, na którego szczycie zapalono znicz. Dokoła ustawił się 1 p. p. leg. Z oddali słychać było kanonadę walki ogniowej, odtworzonej przez jedną z kompanii pułku. Pamięć poległych żołnierzy 1 p. p. leg. uczczono uroczystym apelem, trzykrotną salwą karabinową oraz złożeniem wieńców na mogiłach na cmentarzach wileńskich na Rosie i Antokolu. W czasie uroczystego apelu przemawiał dowódca pułku, podpułk. dyplomowany Zygmunt Wenda.

W sobotę uroczystości rozpoczęły się mszą świętą, odprawioną w kościele garnizonowym w obecności inspektora armji, generała Daniela Konarzewskiego i wojewody wileńskiego Zygmunta Beczkowicza. Po mszy świętej kompanie chorągwi 1, 5 i 6 p. p. leg. pomaszzerowały ku Bazylice i ustawiły się dokoła świątyni. Delegacje tych pułków i poczty sztandarowe udały się do wnętrza Bazyliki, aby oddać hołd spoczywającemu w podziemiach świątyni ś. p. Księdzu Biskupowi Bandurskiemu. 1 p. p. leg. złożył na grobowcu wieńiec z biało-czerwonych kwiatów z szarfami o barwach „Virtuti - Militari” i napisem: „W hołdzie Biskupowi Władysławowi Bandurskiemu w 18-ą rocznicę wymarszu w pole 1 p. p. leg.”.

W hołdzie tym uczestniczył inspektor armji, gen. Konarzewski, wileńska federacja P. Z. O. O. ze sztandarami oraz przybyła z Warszawy kompanja P. W. kobiet w liczbie 42-ch pod komendą Elżbiety Gliwicz - Daniłowskiej. Równocześnie 1 p. p. leg. ustawił się wzdłuż ulicy Mickiewicza do defilady.

Więść o tem, że Pan Marszałek Piłsudski odbierze osobiście defiladę, poruszyła całe Wilno. W okolicy placu Łukiskiego u wylotu ul. Mickiewicza, gdzie miała się odbyć defilada, zaległy tłumy ludności, cisnąc się ku trybunie, aby być jak najbliżej ukochanego Komendanta. Z trudem zdołano utrzymać tłum w korbach.

O godz. 10.30 nadjechał samochodem Pan Marszałek Piłsudski. Działła rodzina oficerskich 1 p. p. leg. wręczyła wysiadającemu z auta Panu Marszałkowi wiązankę kwiatów i zarzuciła kwieciami drogę do trybuny. Pan Marszałek wszedł na trybunę, dalej stanęli: generalny inspektor armji, gen. Konarzewski, wojewoda wileński Beczkowicz i inni dostojnicy wojskowi i cywilni.

Rozpoczęła się defilada, prowadzona przez dowódcę 1 p. p. leg., ppułk. dyplomowanego Zygmunta Wendę. Pan Marszałek salutował defilujące oddziały pułku, który wystąpił w pełnym składzie wraz z oficerami i podchorążymi rezerwy. Po przemarszu 1 p. p. leg. dowódca jego ppułk. Wenda zaraportował Panu Marszałkowi: „Obywatelu - Komendancie, melduję posłusznie, że defilada pułku skończona”.

Po wojsku defilowały delegacja federacji P. Z. O. O. i Przystosobienia Wojskowego ze sztanda-

rami oraz przybyła z Warszawy kompanja P. W. — kobiet. Po defiladzie poczty sztandarowe ustawiły się za trybuną. Nastąpiło złożenie hołdu Panu Marszałkowi przez wileńską federację P. Z. O. O., która przez usta swego prezesa, dr. Góry, prosiła Pana Marszałka o przyjęcie albumu pamiątkowego Federacji Wileńskiej.

Po defiladzie i hołdzie federacji Pan Marszałek Piłsudski pozostał jeszcze przez pół godziny na trybunie, prowadząc ożywioną rozmowę z gen. Konarzewskim, wojewodą wileńskim Beczkowiczem, dowódcą 1 p. p. leg. ppułk. Wendą, oraz innymi osobami, obecnymi na trybunie.

Przez ten czas zebrały się jeszcze większe tłumy, wznosząc owacyjne okrzyki na cześć Pana Marszałka, który niebawem odjechał, żegnany entuzjastycznie.

W godzinach popołudniowych dalsze uroczystości pułkowe skoncentrowały się na rozległych placach koszar Pierwszej Brygady. Odbyło się tam wręczenie wojskowym w służbie czynnej i rezerwie odznak pułkowych, sportowych i strzeleckich, w liczbie około 500. M. in. dowódca pułku, ppułk. Wenda wręczył odznak Dominikowi Puciłowskiemu z Białegostoku za zasługi w Komitecie opieki nad grobami poległych 1 p. p. leg. oraz harcmistrzowi Kazimierzowi Skupowi, drużynowemu drużyny harcerskiej im. Bolesława Chrobrego, którą opiekuje się 1 p. p. leg. Następnie odbyły się gry i zabawy żołnierskie. W obiedzie żołnierskim wziął udział generał Konarzewski, wojewoda Beczkowicz i inni dostojnicy. Po obiedzie na scenie pod gołym niebem odbyło się przedstawienie amatorskie w wykonaniu żołnierzy 1 p. p. leg. Na zakończenie odbyły się zabawy taneczne w kasynie oficerskiej Pierwszej Brygady i Ognisku Podoficerskim 1 p. p. leg.

**W ROCZNICĘ WYMARSZU PIERWSZEJ
KADROWEJ.**

Staraniem stołecznego Komitetu Obchodu 18-ej rocznicy wymarszu Pierwszej Kadrowej z Oleandrów, odbyła się dn. 6 b. m. na Placu Marszałka Piłsudskiego w Warszawie uroczystość złożenia wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

O godz. 18.30 zastępca dowódcy O. K. I pułk. Dworakowski dokonał przeglądu kompanji honorowych, poczem delegacja w osobach gen. Góreckiego, dyr. Dziadosza i p. wicewojewody Ołpińskiego złożyła na grobie Nieznanego Żołnierza wieńiec z żywego kwiecia, wyobrażający krzyż legionowy. W chwili składania wieńca kompanje honorowe sprezentowały broń, a orkiestra 21 p. p. odegrała hymn narodowy.

Po tej uroczystości ruszył ulicami miasta pochód, kierując się w stronę Belwederu. W pochodzie wzięły udział kompanje honorowe Związku Strzeleckiego i Związku Rezerwistów, Komitet Organizacyjny, Związek Legionistów, Legionistek, Drużyniaczek, Peowiaczek, Peowiaków, Federacja P. Z. O. O., Związek Oficerów Rezerwy, Związek Podoficerów Rezerwy, Związek Inwalidów, Kaniowczyków, Żeligowczyków, Dowórczyków i inne związki sferowane, hufce młodzieży szkolnej, związku P. W. i W. F., Związek Strzelecki, organizacje społeczne, cechy, organizacje pracowników fizycznych, liczne rzesze publiczności.

Po przybyciu na dziedziniec belwederski związki i organizacje łącznie z organizacjami weteranów 1863 r. uformowały czworobok. Po odegraniu hymnu narodowego przez orkiestrę 30 pułku strzelców kaniowskich, do zebranych wygłosił krótkie przemówienie gen. Górecki, w którym podniósł, iż dzień ten ma specjalne znaczenie ze względu na ilość uczestniczących w uroczystości organizacji, które stanęły na dziedzińcu belwederskim na czele z najstarszymi żołnierzami walki o niepodległość, weteranami z 1863 r., aby złożyć tradycyjnym zwyczajem hołd P. Marszałkowi Piłsudskiemu. Gen Górecki zakończył swe przemówienie przypomnieniem, iż w razie potrzeby miljonowa armja gotowa jest stanąć pod rozkazami Naczelnego Wodza.

Okrzyk na cześć P. Marszałka Piłsudskiego podchwycili zebrani wielokrotnie. Orkiestra odegrała „Pierwszą Brygadę”. Następnie delegacje poszczególnych związków i organizacji wpisały się do Księgi Pamiątkowej w Belwederze.

W związku z obchodem 18-ej rocznicy wymarszu I-ej Kadrowej z Oleandrów, odbyła się dnia 7 b. m. przed południem w kościele garnizonowym przy ul. Długiej solenna Msza Św., celebrowana przez ks. prałata Michalskiego. Na nabożeństwie obecni byli m. in.: P. Wiceminister dr. Piestrzyński, gen. Skierski, gen. Wieniawa - Długoszowski, posłowie i senatorowie B. B. W. z Rz., przedstawiciele Warsz. Okręgowego Związku Legionistów z prezesem dyr. Dziadoszem i wicewojewodą Ołpińskim na czele, delegaci oddziałów wojskowych garnizonu stołecznego, weteranów 63 roku, byłych kombatantów, organizacji Przy-